

Йордан Радичков

Лисицата, която се
преструваше на умряла

На един черказец започнаха да му изчезват кокошките. Те се разхождаха всеки ден до гората да търсят храна и всеки ден виждаха до гората една умряла лисица. По-любопитните отиваха да видят лисицата и не се връщаха. Лисицата не беше умряла, а само се преструваше на умряла и си живееше живота. А кокошките всеки ден чезнеха – днес една, утре една, – накрая черказецът остана без кокошки.

Той реши да претърси гората, ако се наложи, и земята да преобърне, но да намери лисицата и да ѝ одере кожата.

Тъй и направи.

Преброди цялата гора и на едно място видя лисицата. Тя си лежеше спокойно и когато ѝ извика, дори не го погледна. „Тя не е заспала чак толкова дълбоко, че да не чува – си помисли черказецът, – тя се преструва на умряла.“

Лисицата имаше много здраве, ако си въобразяваше, че черказецът е глупав като кокошките. Той никак не бе глупав и на преструвки не вярваше, нарами лисицата и тръгна към село, като си мислеше из пътя, че ще я одере жива, за да помни, как е яла кокошки.

По пътя го срещна селянин и го попита за какво му е тази умряла лисица.

– Ще ѝ одера кожата – каза черказецът. – Тя не е умряла, а само се преструва на умряла. Мигар не знаеш, че лисицата обича да се преструва на умряла!

Селянинът каза, че знаел, даже си спомнял как веднъж един друг селянин, като се връщал от риба, намерил една умряла лисица на пътя, хвърлил я в колата при рибата, а когато си пристигнал и погледнал в колата – ни лисица, ни риба.

– Това го знам аз – каза черказецът и продължи по пътя си.

Още неколцина го срещнаха и го питаха все едно и също за лисицата, а той им отговаряше все едно и също за нея.

В селото черказецът се отби в кръчмата. Щом го видяха, селяните наставаха, почнаха да оглеждат лисицата, дърпаха я за опашката и за ушите и накрая попитаха черказеца за какво му е потрябвала тази мърша и защо не я изхвърли навън, ами я държи тук, та само вмирисва кръчмата с нея.

– Тя не е умряла – каза черказецът. – Тя само се преструва на умряла. Мигар не знаете, че лисицата обича да се преструва на умряла! С тия преструвки ми изяде кокошките.

Един селянин каза, че лисицата наистина може да се преструва на умряла. Той например бил чувал, че веднъж иикакъв човек хванал една

кола риба и като се връщал, намерил на пътя една умряла лисица. Хвърлил я в колата при рибата, а когато си пристигнал в къщи, в колата нямало ни лисица, ни риба, ни дявол. И другите си спомниха тази история, а един селянин допълни, че когато човекът пристигнал, бил извикал на жена си да отвори портите, защото ѝ кара топъл кожух. Тогава двамата погледнали и видели, че колата е празна. Друг пък един допълни, че лисицата, колкото можала, изяла по пътя, а което не можала, изхвърлила от колата. Тъй че на лисицата, каза той, вяра да нямаш.

– Това го аз знам – каза черказецът. – Всичките ми кокошки изяде. Сега ще я одера жива, та да помни кога е яла кокошки.

Той бе настъпил лисицата здраво по опашката и си пиеше спокойно виното. Тя хич и не мърдаше, лежеше като мъртва в кръчмата, но черказецът никак ѝ нямаше вяра. Като си изпи виното, той я нарами и отиде с нея при ковача да си наточи ножа, за да я одере.

Докато въртеше точилото, черказецът стискаше с една ръка опашката на лисицата, защото, макар и да се преструваше на умряла, той не знаеше кога може да скочи и да избяга. Циганинът точеше ножа, опипваше острието на палеца си и като си свърши работата, каза, че с този нож, ако поиска, може да обръсне лисицата.

– Хич няма да я бръсна – каза му черказецът, – ами ще я одера жива, та да знае кога е яла кокошки и се е преструвала на умряла.

Циганинът му разказа, че веднъж един циганин хванал много риба и като се връщал, намерил на пътя една умряла лисица; хвърлил я в колата, а като си пристигнал, видял, че лисицата изяла рибата по пътя и избягала. Циганинът ни бог си има, ни късмет си има, все на него ще му се случат такива истории. То пак добре, че това се е случило, та да знае друг път циганинът и на лисицата вяра да няма. Това се било случило там, дето са родени циганите, макар че никой не знае къде са родени; то трябва да е някъде по света.

– Знам аз – каза черказецът и нарами лисицата.

– Жено – извика той на жена си още от пътя, – излез да видиш какъв кожух ти нося! Тази лисица ни изяде кокошките.

– Господ да я убие! – развика се жената. – Сега ще я убия!

Тя се втурна с голи ръце в къщата и излезе оттам въоръжена с една кобилица, но черказецът не ѝ позволи убива лисицата, ами седна да я дере жива, за да ѝ върне за изядените от нея кокошки.

– Опасно животно! – говореше черказецът на жена – Дера я жива и тя пак се преструва на умряла!

Той ѝ одра спокойно кожата, напълни я със слама и я окачи на

ветровитата страна на стряхата да съхне.

Дълго след тази история едни говореха, че черказецът одрал жива лисицата, а други говореха, че лисицата била умряла. Но и до днес никой не знае със сигурност дали лисицата наистина е била умряла, или пък само се е преструвала на умряла.

КРАЙ

© 1965 Йордан Радичков

Разпознаване и редакция: Mandog, 2008

Публикация

Йордан Радичков. Свирепо настроение
Разкази. Второ издание

Редактор: Марта Владова
Художник: Петър Добрев
Технически редактор: Ронка Кръстановна
Коректор: Станка Митрополитска

Издателски № 8716. Печатни коли 6,50. Формат 84/108/32
ISBN 954-445-022-x

Издателство „Христо Ботев“, София
Предпечатна подготовка: МИС – ИПК „Родина“
Печат: ДФ Полиграфически комбинат, София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8227>]